

udenfor Lovforslagets Emne, men er dog fremkaldt ved Ytringer af den ærede Minister ved disse Lovforslags Forelæggelse, da han talte om den borgerlige Ægteforening. Her deler jeg ikke den ærede Ministers Betragtninger. Jeg beklager, at vi, da vi for en halv Snes Aar siden indledede Beskæftigelsen med den kirkelige Lovgivning, ikke fik vedtaget Bestemmelser om at frigive Adgangen til at stifte borgerlig Ægteforening, ikke saaledes, at borgerlig Vielse blev tvungen, men saaledes, at de, der vilde indgaa borgerlig Ægteforening, uden Vanskeligheder fra Lovgivningen eller fra anden Side kunde komme til at forene sig paa den Maade. Jeg har i Dag set Bekendtgørelse i Aviserne om vistnok omtrent en Snes Par, der skulle borgerlig vies. Nu er Forholdet, at af dem, der ville dette, maa enten den ene eller den anden Part træde ud af Folkekirken. Dette finder jeg at være — jeg kunde fristes til at bruge stærke Udtryk — at drive Spot med det hellige. Man kan ikke være bekendt at opretholde en Lovgivning, der tvinger de Mennesker, der ville forene sig i borgerligt Ægteskab, til, at den ene eller den anden af dem udtræder af Folkekirken. Det ser ikke godt ud i vore Dage at have en Lovgivning, som tvinger Folk til at stille sig paa en saadan Maade. Det kan være en dobbelt Grund, som bringer dem til at søge borgerlig Vielse: snart Bekostningen og snart det, at der hos den ene eller den anden Part af dem, der ville vies, er et Ønske om ikke at have med Kirken eller Kirkens Mænd at bestille. Vi vide, at f. Eks. her i Byen, hvor langt de fleste borgerlige Ægteskaber foregaa, ere Vanskelighederne ved at komme igennem det kirkelige Regimente og Bekostningerne derved saa betydelige, at det i høj Grad frister de unge Mennesker, som have daarlig Raad, til at gaa udenom dette og gaa den borgerlige Vej. Og det vil der i og for sig efter min Opfattelse ikke være noget at sige til. I det andet Tilfælde, hvor enten den ene eller begge Parter ikke ønske at have med Præst og Kirke at bestille, er Forholdet for saa vidt et andet, men jeg tror dog, at dette, at der skal ligesom hvile et Tryk paa de unge, der søge Ægteskab, til paa den Maade at træde ud af Folkekirken, er uheldigt. Det er et Skridt, de i en senere Alder kunne komme til at fortryde, et Skridt, som endog kan bringe dem til at staa uheldigt overfor Opdragelsen af deres Børn. Kommer den Tid, da de ville træde tilbage igen,

kan det være forbundet med Vanskeligheder. Da afdøde Biskop Skat Rørdam for nogle Aar siden havde dette Spørgsmaal liggende for sig om Maaden, hvorpaa Mennesker, der ville træde tilbage i Folkekirken efter at være traadte ud, skulde bære sig ad, stillede han vistnok for strenge Fordringer og skabte for store Vanskeligheder. Jeg vil anbefale den ærede Minister at lette dette Forhold saa meget som paa nogen Maade muligt, saa at den, der af Ubesindighed og ikke af fjendtlig Stemning mod Kirken lader sig lede til at træde ud af Folkekirken for kort eller for længere Tid, ikke skal have for vanskeligt ved at træde tilbage igen. Jeg lægger megen Vægt paa dette, thi jeg tror, at den gældende Bestemmelse kan ramme mange Mennesker alvorligt og bringe dem i en uheldig Stilling.

Naar det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), hvis formelle Maadehold i denne Sag jeg fuldt respekterer, selv om jeg staar i den stærkeste Modsætning til hans Tendens og Retning, udtalte som sin Anskuelse, at det tvungne borgerlige Ægteskab burde indføres, fremgaar det af det, jeg allerede har sagt, at jeg er hans ubetingede Modstander. Efter min Overbevisning er der ikke Trang i Befolkningen til at komme ind paa en saadan Ordning. Hvis vi i dette Øjeblik planlægge at indføre tvungne borgerligt Ægteskab, gøre vi os skyldige i det samme, som de Mænd gjorde sig skyldige i, som i 1860 skrev teoretiske Betænkninger, der ikke vare Udtryk for en Livstrang. Lad os vente med sligt, til der kommer en Tid, hvor Nødvendigheden er større end nu. I Øjeblikket er der ikke nogen Nødvendighed til Stede i den Retning. Forbinder man saa dette med Krav om visse borgerlige Foranstaltninger, som Indførelse af Civilstandsregistre og alt, hvad dermed staar i Forbindelse, kommer man til Indførelse af nye Embeder, nye Bestillinger og nye Udgifter. Vi ere i Færd med stadig at øge den Funktionarisme, som vi i overordentlig høj Grad har besværet os selv med i de sidste Aar, og lad os dog ikke gaa videre i den Retning, lad os dog standse lidt, vente og se, hvad Livet kræver, før vi gaa videre i saa Henseende.

Hvad det foreliggende Lovforslag angaar, vil jeg sige, at jeg takker den ærede Minister, fordi han har fremsat det og gjort det under den Form og paa den Maade, hvorpaa det er sket, og jeg takker ham for det Foredrag, han holdt ved Fremsettelsen, hvor han dækkede det ærede